

1 "	2	3 "	4 "
(אביי בס"א)			
אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש
אל תאכלו ממנו בשל מבושל אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	אל תאכלו ממנו בשל מבושל אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	אל תאכלו ממנו בשל מבושל אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	אל תאכלו ממנו בשל מבושל אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש
אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש
אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	0	0	אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש אלא שמיעטתו הכתוב מחיוב
דאין כאן מלקות דבישול ולא מלקות של נא לוקה משום כי אם צלי אש	...אחר שלא ייחד לכל ענין לאו בפני עצמו ולא אמר אל תאכלו ממנו נא ולא בשל מבושל אבל בא בלאו אחד כולל שני ענינים ועטף אחד מהם על האחר וכשאכל נא ומבושל לוקה אחת	...דאחי לא לקי לכו"ע... אם התרו בו משום כי אם צלי אש לבדו לוקה אבל על מלקות נא ומבושל לא ילקה	והלשון הראשון סובר שזה הלאו הכללי ראוי הוא ללקות כיון שהדברים הנכללים בו טעם איסורם שיהו והשם הכולל אותם שאיננו צלי אש דכרי אביי (רבא בגמ' שלטו) אלא שאינו ראוי ללקות בו עם לאו הפרט שילקח שנים שררי לא נאמר במיעוט הנא או המבושל לאו שני פעמים אלא אל תאכלו אחד נאמר בהן ואינו דין שילקח מלאו אחד באיסור אחד ואכילה אחת שתי מלקות.
אל תאכלו ממנו נא	אל תאכלו ממנו נא	אל תאכלו ממנו נא או אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש תלוי במה התרו בו	אל תאכלו ממנו נא או אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש תלוי במה התרו בו ⁶
אל תאכלו ממנו בשל מבושל	אל תאכלו ממנו בשל מבושל	אל תאכלו ממנו בשל מבושל או אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש תלוי במה התרו בו	אל תאכלו ממנו בשל מבושל או אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש תלוי במה התרו בו ⁶
אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש תלוי במה התרו בו	אל תאכלו ממנו נא ובשל	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל או אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש תלוי במה התרו בו	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל ⁵ אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש תלוי במה התרו בו ⁶
אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש	0	0	אל תאכלו ממנו כי אם צלי אש אלא שמיעטתו הכתוב מחיוב ⁷
א"ד חדא נמי לא לקי משום כי אם צלי אש דלאו שבכללות הוא דכולל בו כל מיני בשולים שאינן צליה	כשיהיה לאו אחד כולל ענינים רבים הנה אז יימנה הלאו ההוא לבדו לא כל ענין ושני שילול אותם הלאו ההוא. וזה הוא לאו שבכללות שאין לוקין עליו	דכי אם צלי אש לא משמע דאתא למלקות אלא לעשה	והלשון השני סובר שאפילו אחת אינו לוקה מן הלאו הנה דלא מייחד לאויה כלאו דחסימא ופירוש זה לפי שאינו מזכיר שם האיסור כענין במלאכה דיום טוב ובבבליה שהשם המיוחד בהן כבר זכרו הכתוב ומנוע ממנו, אבל לא תאכלו כי אם צלי אש לא הזכיר שם האיסור אבל שלל אותם במותר וכגון זה אינו בדמיון לאו דחסימא המלמד מלקות על כל התורה
אל תאכלו ממנו נא	אל תאכלו ממנו נא	אל תאכלו ממנו נא	אל תאכלו ממנו נא
אל תאכלו ממנו בשל מבושל	אל תאכלו ממנו בשל מבושל	אל תאכלו ממנו בשל מבושל	אל תאכלו ממנו בשל מבושל
אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל ⁵	אל תאכלו ממנו נא	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל	אל תאכלו ממנו נא אל תאכלו ממנו בשל מבושל
0	0	0	0

1. : דכולל בו כל מיני בשולים שאינן צליה לאסור (רש"י ד"ה לאו שבכללות הוא פסחים מא)
 2. (ר"ח): והא דקאמר חדא מיהא מילקא לקי הכי פ' אם התרו בו משום כי אם צלי אש לבדו אבל על מלקות נא ומבושל לא ילקה דלהכי מהני מה שכתבו בלשון כלל ומיהו לבדו מיהא לקי שסמכו לאילו שהם בני
 מלקות (תנוד"ה איכא דאמרי חדא מיהא לקי שם)
 3. (1) : אמנם כשיהיה לאו אחד כולל ענינים רבים הנה אז יימנה הלאו ההוא לבדו. לא כל ענין וענין מה ענינים שילול אותם הלאו ההוא. וזה הוא לאו שבכללות שאין לוקין עליו וזהו המין האחד ממין לאו שבכללות.
 (2) והמין השני הוא שיבא לאו אחד דברים רבים עטופים קצתם על קצתם והוא שיאמר לא תעשה הכך והכך. וזה המין יחלק לשני חלקים. (2a) כי ממנו מה שבארו בתלמוד שהוא חייב מלקות על כל דבר ודבר מאותם הדברים העטופים וממנו מה
 שאמרו שאינו חייב אלא אחת להיות לאו שבכללות. (2b) ואותו הלאוין שבארו שהוא חייב על כל אחד ואחד הם שנמנה כל דבר מהם מצוה בפני עצמה. ומה שבארו שהוא חייב אחת על הכל נמנה אותו מצוה אחת (ספר המצוות להרמב"ם שורש ט)
 4. : שהלאוין שבכללות מיינס מהם לחיוב אותם לפטור. (1) המין הראשון הוא הלאו המולד דברים רבים אין ענינים טעם איסורם שיהו והכתוב אסרם כולם בלאו אחד ועם אחד. כגון לא תאכלו בו הדם וזהכניסו בו
 אוכל מהבהמה קודם שתצא נפשה ואוכל בשר קדשים קודם דחיקה וסנהדרין שחרוה את הנפש שאמרוין באכילה כל אותו היום. וכגון הלאו החדש כל שבקדש פסול ליתן ל"ת על אכילתו שנכנסין תחתיו טמא וינא ולו ונשטת בליה ופיגול וחולתם הרבה
 ענינים חלוקין לגמרי. והכל מודים שלא כהו איה לוקין עליו כלל. (2) והמין השני הוא לאו אחד הפורט דברים רבים כגון כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ל"י. לא יבא עמוני ומואבי בקהל ל"י. לא תביא אתנו זונה ומחר כלב. כיון ונא בהן.
 והנראה מדברי חכמינו באלו חלקים עליו לדברים אסורים עטופים קצתם על קצתם והוא שיאמר לא תעשה הכך והכך. (3) והמין השלישי הוא לאו ישי בו כלל ופורטיס בתורה או בסוף כגון הלאו הפורט נא ומבושל וכולל אל תאכלו כי אם צלי אש וכן בבבלי כולל מלא שרשי יאז מעפן היין לא יאכל.
 ולדברי הכל הפרטיס יתירי נינהו ולוקין עליהם על כל אחד ואחד דכיון דכתיב אל תאכלו כי אם צלי אש מיפרט בנא ומבושל למה לי שמע מינה ללקות על כל אחד ואחד מן הפרטיס ועוד שהלאוין האלו רצוני לומר אל תאכלו כי אם צלי אש לא אשר יעשה
 מעפן היין כיון שבכללות בהן שמות חלוקין שחלוק הכתוב וחייב עליהן מלקות הרבה כבר נקרא כל אחד לאו שבכללות משא"כ בלאו ומלאכה דיום טוב שכל הנכללין בו שם אחד ומלקות אחד יש בהן. (השגות הרמב"ן שם)
 5. עיין ברמב"ן בהשגותו לספר המצוות להרמב"ם שורש ט שכתוב שכשהוא חולק על הרמב"ם... אבל אין הענין כמו שאמר הרב שהאכל נא ומבושל אפילו לדעת רבא (אביי בגמ' שלטו) לוקה שתיים וכן בזה וחרגן בבבלי. ובסוף השגות ג'... ולדברי הכל
 הפרטיס יתירי נינהו ולוקין עליהם על כל אחד ואחד דכיון דכתיב אל תאכלו כי אם צלי אש מיפרט בנא ומבושל למה לי שמע מינה ללקות על כל אחד ואחד מן הפרטיס.
 6. שם הרמב"ן מביא דעת אחרים שסובר כמו ר"ת בחוספות: ואחרים פירשו כי מחלוקת שתי הלשונות בפסח לומר שאם אכל נא או מבושל והתרו בו משום אל תאכל כי אם צלי אש לוקה אחת ללשון הראשון ולפי הלשון האחרון התרו בו משום אל
 תאכל נא לוקה משום אל תאכל נא כי אם צלי אש אינו לוקה. וגם זה הוא נכון.
 7. שם ואין בו שתי הלשונות שילרבא כלום באכילת הפסח מפני שאין באכילתו ענין שיתחייב עליו מלקות זולתי הנה והמבושל שפרטין הכתוב. לפי שהיה שהוא נכלל עמה בהם כבר מיעטו אותו מן הפרט והצריכו הכלל לענין אחר כמו שפורשו בגמרא
 מציעא (קטו ב). אבל החילוק היוצא משתי הלשונות ללאו כללי כרה במקום אחר שילוקין עליו אחת ללשון הראשון ופטור בו לפי הלשון האחרון.

- (ז) ואם מנחת מרחשת קרבנד סלת בשמן תעשה :
- (ח) והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה ליקוק והקריבה אל הכהן והגישה אל המזבח :
- (ט) והרים הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה אשה ריח ניחח ליקוק :
- (י) והנותרת מן המנחה לאהרו ולבניו קדש קדשים מאשי יקוק :
- (יא) כל המנחה אשר תקריבו ליקוק לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליקוק :
- (יב) קרבן ראשית תקריבו אתם ליקוק ואל המזבח לא יעלו לריח ניחח :
- (יג) וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנד תקריב מלח : o

- (ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים יאכלהו :
- (ט) אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו :

- (א) ונדבר יקוק אל משה לאמר :
- (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש או אשה כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר ליקוק :
- (ג) מינו ושכר נזיר חמץ יין וחמץ שכר לא ישתה וכל משרת ענבים לא ישתה וענבים לחים ויבשים לא יאכל :
- (ד) כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג לא יאכל :

(ו) לא יחבל רחים ורכב כי נפש הוא חבל :

- (י) והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרס :
- (יא) ועל כל נפשת מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא :
- (יב) ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני יקוק : (יג) והוא אשה בבתוליה יקח :
- (יד) אלמנה וגרושה וחללה זנה את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה :
- (טו) ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יקוק מקדשו : פ

- (ז) לא תוכל לאכל בשעריך מעשר דגנך ותירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך וכל נדריך אשר תזר ונדבתיד ותרומת דך :
- (ח) כי אם לפני יקוק אלהיך תאכלנו במקום אשר יבחר יקוק אלהיך בו אתה ובנד ובתד ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך ושמתת לפני יקוק אלהיך בכל משלח דך :

לאו שבכללות -

והכי משתמעא במס' נזיר (דף
 אף על גב דשאור ועירובין מצטרפין מינה והמקטיר עירובי שאור איכא שאור
 להכי נקט לאו דחסימה

לח:) גבי מכל אשר יעשה מגפן היין.
 איכא דאמרי תרתי לא לקי -
 ועירובין לא לקי אלא חדא
 ואיכא דאמרי אפילו חדא נמי לא לקי -
 []
 משום דעליה כתיב והפילו השופט וגו'.

לוקה שתיים -

מבושל לוקה שתיים - משום מבושל, ומשום לא תאכלו כי אם צלי אש.

לאו שבכללות הוא -

א"ד תרתי הוא דלא לקי -

אבל חדא מיהא לקי -

[]

ואיכא דאמרי חדא נמי לא לקי -

וסמיכא ליה פרשת מלקות לעיל מיניה.

אכל זג לוקה שתיים - נזיר שאכלו,

אמכל אשר יעשה.

לאו שבכללות -

ולולבין.

תרתי לא לקי -

במסכת נזיר דלא פליג אביי אלא אמלקות דמכל אשר יעשה.

חדא מיהא לקי - , דאין כאן מלקות דזג וחרצן -

, שהוא מפרש איסורו,

מחרצנים וגו' דלא יאכל קאי נמי

, שכולל חרצנים וזגים וענבים לחים ויבשים ועלים

, והכי מוכח

"

אמר אביי אכל זג וחרצן לוקה שלש -

רבא אמר אכל זג וחרצן אינו לוקה אלא אחת -

" אינו לוקה אלא אחת -

דאין לוקין על לאו שבכללות -

אמר רבא אכל זג לוקה שתיים -

ואיכא דאמרי חדא נמי לא לקי -

(:)

"

איכא דאמרי חדא מיהא לקי - " בחי וחמי טבריא חייב משום כי אם צלי אש " א"כ בין לאביי בין לרבא

תיקשי להו ברייתא דלעיל דתניא נא ומבושל אמרתי לך ולא חי אלמא לא לקי על חי ועוד דאמר בפ' המקבל (ב"מ דף קטו:)

אפלוגתא דרב הונא ורב יהודה בחובל ריחים ורכב דרב יהודה אמר לוקה שתיים ורב הונא אמר לוקה שלש ומסיק רבא אנא

דאמרי אפילו כרב יהודה עד כאן לא קאמר רב יהודה התם אלא דכי נפש הוא חובל לדברים אחרים הוא דאתא אבל הכא כי

אם צלי אש למאי אתא ולפ"ה הא איצטריך לחי ולחמי טבריא " " " " "

"

חבל זוג של ספרים וצמד של פרות לוקה שתיים דכי נפש הוא חובל משמע שפיר בלשון לאו

שהוא נתינת טעם כל שהוא דבר נפש לא תחבול ואתא שפיר הא דקאמר רבא התם דכי נפש הוא חובל אתא לשאר דברים

המעלה משאור ומדבש ע"ג המזבח כו' - שערבן יחד לוקה ארבע מלקיות

ולהכי לקי אשאור תרי ואדבש תרי
 מדלא קאמר המעלה שאור על גבי המזבח לוקה שתיים דבש לוקה שתיים שאור ודבש לוקה ד' כעין ההיא שיטה
 דסוף המקבל (ב"מ דף קטו:) ובסוף כל שעה (פסחים דף מא:) דנא ומבושל ורחים ורכב וכן גבי זג וחרצן בנזיר בפ' ג' מינין
 (דף לח:) כדאמר בסוף המקבל (ב"מ דף קטו:) דארחים ורכב לא לקי משום
 כי נפש הוא חובל הואיל ולדברים אחרים הוא דאתא ועד כאן לא פליג רב הונא אלא משום דכי נפש הוא חובל משמע נמי
 רחים כמו שאר דברים אבל הכא כי כל לא אתא אלא לעירובין לחודיה
 דאשאור ודבש דבעיניהו לוקה שתיים (וא"ת) [ועל] עירובין
 שתיים חדא משום עירובי שאור וחדא משום עירובי דבש

בגמ' המעלה משאור ומדבש ע"ג המזבח כו' עי' פירש"י ותוס'

":

אין לוקין על לאו שבכללות -
 דרבייה כל דבר שאינו צלי אש כגון נא ומבושל וכן מכל אשר יעשה מגפן היין דגבי זג וחרצן וכן כי נפש הוא חובל דגבי ריחיים
 ורכב (שמ' יב) (דב' כד) וא"ת ולר' יאשיה דבעי או לחלק (ב"מ צד:) לא
 ליחייב בחד לחודיה עד שיעשה שניהם וי"ל דשאור ודבש ונא ומבושל כתיב בהו ממנו ונזיר נמי מדכתיב מחרצנים ועד זג ולא
 כתיב חרצנים זג ומיהו קשה מנא ומבושל דממנו דכתיב בהו אפסח קאי וריחיים ורכב מדלא קרינא ורכב בחטף "
 הא אמרינן בסוף גיד הנשה (חולין קב:) גבי בשר מן החי ובשר מן הטריפה דלא מחייב אלא חדא משום דמחד
 לאו נפקי " (ויק' כא)
 ולא מצריך קרא לחלק בפ' עשרה יוחסין (קד' עז:) אלא משום דגוף אחד הוא וכן פי' רש"י בפ' בתרא דמכות (יח.)

וא"ת ומה בין זג
 וחרצן נא ומבושל ריחיים ורכב שאור ודבש אלמנה וגרושה וחללה זונה דחייב על כל או"א
 (ד.)
 תדע דכי אתי לאתרויי בהן
 צריך להזכיר כל אחד בשמו

איכא דאמרי חדא מיהא לקי - כי הך סוגיא איכא בסוף המקבל (ב"מ קטו:) ובסוף כל שעה (פס' מא:) אכל נא לוקה שתיים
 משום נא ומשום כי אם צלי אש מבושל לוקה שתיים משום מבושל ומשום כי אם צלי אש נא ומבושל לוקה שלש משום נא
 ומשום מבושל ומשום כי אם צלי אש אביי אמר אין לוקין על לאוין שבכללות
 ()
 תאכלו ממנו נא ובשל [נא ובשל] אמרתי לך ולא חי יכול יהא מותר "
 עוד אמרינן בסוף המקבל (ב"מ קטו:) גבי פלוגתא דרב הונא ורב יהודה דחובל ריחיים ורכב אמר לך רבא אנא דאמרי
 אפילו (לרבנן) [לרב יהודה] דלא לקי אריחיים וארכב משום כי נפש הוא חובל עד כאן לא קאמר רב יהודה התם אלא דכי נפש
 הוא חובל לדברים אחרים הוא דאתא אבל הכא כי אם צלי אש למאי אתא ואי כפי' הקונטרס הא איצטריך לחי ולחמי טבריא

וא"ת אמאי לא נוקמא לחי וחמי טבריא כמו כי נפש הוא חובל דמוקמינן לשאר דברים
 וי"ל דהתם אי הוה כתיב לא תחבול ריחיים ורכב כי אם דברים שאין עושין בהן חיי נפש הוה דמי להאי דהוה משמע עיקר כי
 אם לא נכתב אלא לדברים שלמעלה ולא למימר דקאי באפי נפשיה אבל כי נפש הוא חובל משמע מילתא באפי נפשיה טפי
 והלכך מוקמינן ליה לדברים אחרים

כי היכי דכי אתרו ביה משום עירובי שאור לחודיה דלקי

מההיא דנזיר פ' ג' מינים (לח:) דהא איצטריך מכל אשר יעשה מגפן היין
 לשאר דברים כגון עלין ולולבין ובין הבינים וא"כ [אם] איתא דרבא כרב יהודה כי היכי דלא לקי אריחיים וארכב משום כי נפש
 הוא חובל הואיל ולדברים אחרים אתא לא לילקי נמי אזג וחרצן משום דכל אשר יעשה מגפן היין דהא אתא נמי לשאר דברים.

וַאִינוּ חַיִּיב אֲלָא אַם

הַקְטִירִין עִם הַקְרָבֵן אֲוֹ לֶשֶׁם קְרָבֵן, וְאַחַד הַמִּקְטִיר עֲצֵמָן אֲוֹ הַמִּקְטִיר תַּעֲרֹבּוֹת שֶׁלֶּהֵן לֹקֵה עַל כָּל אֶחָד מֵהֵן בְּפָנֵי עֲצֵמוֹ,

+ /השגת הראב"ד/ שניהם כאחד וכו'. א"א

+

"

וּשְׁנֵיהֵן אֵינָן נֹאכְלִין אֲלָא צְלִי אֵשׁ, וְהָאוֹכֵל מֵהֵן כְּזֵית נָא אֲוֹ מִבּוֹשֶׁל בְּלִילֵי פִּסְחִים לֹקֵה שֶׁנֶּאֱמַר אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבִשֶׁל מִבּוֹשֶׁל בְּמִים,

אֵינוֹ לֹקֵה שֶׁנֶּאֱמַר כִּי אִם צְלִי אֵשׁ בִּשְׁעָה שֶׁמִּצְוָה לֹאכְלוֹ צְלִי חַיִּיב עַל אֲכִילַת נָא וּמִבּוֹשֶׁל, אֲבָל מִבְּעוֹד יוֹם פְּטוּר.

"

, שֶׁכֵּל אֶחָד מֵהֵן בְּלֹא אֶחָד הוּא וְלֹקֵה מִלְּקוֹת שְׁשִׁית מִשּׁוּם לֹא יִחַל דְּבָרוֹ שֶׁהוּא שׁוֹה בְּכָל הַנְּדָרִים, וְאַחַת מִשּׁוּם לֹא יִחַל דְּבָרוֹ, וְהוּא הַדִּין לְנִזְיָר

שֶׁגִּלַּח אֲוֹ נִטְמָא שֶׁהוּא לֹקֵה שְׁתֵּים, אַחַת עַל הָאֲסוּר הַמִּיּוּחָד בּוֹ וְאַחַת עַל הָאֲסוּר הַשּׁוֹה בְּכָל הַנְּדָרִים שֶׁהוּא לֹא יִחַל דְּבָרוֹ.

+ /השגת הראב"ד/ נזיר שאכל כזית ענבים וכו' ולוקה מלקות ששית משום לא יחל שהוא שוה בכל הנדרים. א"א

+

"

חָבַל כְּלִים הַרְבֵּה שֶׁל אוֹכֵל נֶפֶשׁ * כְּגוֹן שֶׁחָבַל עֲרִיבָה וְיוֹרָה וּסְכִין חַיִּיב עַל כָּל כְּלֵי וְכֵלֵי בְּפָנֵי עֲצֵמוֹ, אֲפִילוּ שְׁנֵי כְּלִים שֶׁהֵן עוֹשִׂין מִלֵּאכָה אַחַת חַיִּיב עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם שְׁנֵי כְּלִים וְלֹקֵה שְׁתֵּים עַל שְׁנֵיהֶם

= = "

וְכֵן אִם חָבַל צִמְד בְּקֶר הַחוֹרֵשׁ לֹקֵה שְׁתֵּים. + /השגת הראב"ד/ כשם שהרכב והרחים וכו' עד . א"א . עכ"ל. +

"

כָּל הָאוֹכֵל כְּזֵית מֵעֶשֶׂר שְׁנֵי אֲוֹ שֶׁשְׁתֵּה מִמֶּנּוּ רְבִיעִית יֵין חוּץ לְחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם לֹקֵה שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תוֹכֵל לֹאכְלוֹ בְּשַׁעֲרֵי מֵעֶשֶׂר דַּגָּן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָרֶךְ וְגו', וְלֹקֵה עַל כָּל אֶחָד וְאַחַד בְּפָנֵי עֲצֵמוֹ,

"

וְהוּא אִמְרוּ יֵת' (וְיִקְרָא ב) כִּי כָּל שְׂאוֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא

" ()

תִּקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אֵשׁה לִי".

(')

:

"

"

וְהַמִּצְוָה צ"ט [אַצְלוֹנוּ צ"ח] שֶׁנִּמְנָעֵנוּ מִהַקְרִיב שְׂאוֹר אֲוֹ דְבַשׁ לִגְבֵי מִזְבַּח וְהוּא אִמְרוּ יֵת' כִּי כָּל שְׂאוֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אֵשׁה לִי" וְכִבֵּר נִכְפְּלָה הַמְּנִיעָה מִזֶּה הָעֵינִן בְּלִשׁוֹן אַחַר וְאִמְרוּ כָּל הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לִי" לֹא תַעֲשֶׂה חֲמֵץ וְכִבֵּר בִּיאֲרֹנוּ בְּעִיקַר הַתְּשִׁיעִי כִּי כָּל מִי שִׁיקְטִיר שְׂאוֹר אֲוֹ דְבַשׁ לֹקֵה אַחַת וְאֵינוֹ לֹקֵה שְׁתֵּים בְּעִבּוֹר הַיּוֹתוֹ לֹאֻ שְׁבַכְלָלוֹת.

. וְהִנֵּה הֵרֵב הִבִּיא (שֶׁרֶשׁ ט עִמ' קֶעו) מֵאִמְרָם בְּפֶרֶק רֵאשׁוֹן שֶׁלְּכֶרְתוֹת (ה א)

אֵימָא קְלִי דְּמִיִּתֵּר מִחַיִּיב חֲדָא אֲכוּלוּהוֹן מִחַיִּיב חֲדָא, כְּלוּמַר שִׁילְקָה בְּלַחַם וְקְלִי וְכִרְמֵל שְׁתֵּים לֹא שְׁלֵשׁ כְּמוֹ שֶׁאִמְרַתֶּם, אִם כֵּן לִיכְתוּב רַחֲמָנָא לַחַם כְּרַמֵּל אֵי נְמִי נִכְתוּב קְלִי וְלַחַם וְכִרְמֵל אִמָּאֵי כְּתוּבָה לְקְלִי בִּי מִצְעֵי הִכִּי קָא אִמְר לַחַם כְּקְלִי נִיחַיִּיב וְכִרְמֵל נִחַיִּיב כְּקְלִי. וּבִיאֹר זֶה שֶׁהִקְלִי הַמִּיּוּחָד לֹקֵה עֲלָיו בְּפָנֵי עֲצֵמוֹ וְאַחַר שֶׁהוּא פֶּרֶט לֹא נִשְׂאָר בְּכֹאֵן כָּלֵל שֶׁהִלַּחַם וְהִכְרַמֵּל שֶׁאֵתָּה אֹמֵר שִׁיּוֹה לֹאֻ שְׁבַכְלָלוֹת וְלֹא יִלְקָה עֲלֵיהֶן אֲלָא אַחַת כְּבֵר הַפְּסִיק בְּקְלִי שֶׁלֹּקֵה עֲלָיו בְּפָנֵי עֲצֵמוֹ. וְכָל שֶׁכֵּן בְּכֹאֵן שְׁכִיּוֹן שֶׁלֹּקֵה עַל הַחֲמֵץ אַחַת שִׁישׁ לוֹ לֹאֻ בְּפָנֵי עֲצֵמוֹ הַדְּבַשׁ אֵינוֹ לֹאֻ שְׁבַכְלָלוֹת וְעַל כָּל פְּנִים לֹקֵה הוּא עֲלָיו

() [] ()

. וְהִנֵּה הֵרֵב אִמְר בְּמִצְוֹת ק"ע בְּלֹא הַכְּתוּב לֹא יִהְיֶה לְכַהֲנִים הַלְוִיִּים כָּל שְׁבֵט לְוֵי חֶלֶק וְנִחְלָה

שֶׁהוּא מוֹנֵעַ שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בְּבִזְזָה וְנִחְלָה בְּאַרְץ וְהֵם נִמְנִים שְׁתֵּי מִצְוֹת מִפְּנֵי שֶׁנִּחְלַק זֶה הִלָּאוּ מֵאִמְרוּ יֵת' וְנִחְלָה לֹא יִהְיֶה לוֹ, וְלִמָּה לֹא יִרְאֶה הֵרֵב כֵּן בְּזֶה. אֲבָל בְּמִנִּין הַמִּצְוֹת לְדַעַתְנוּ כְּבֵר בִּיאֲרֹנוּ (ש"ט עִמ' קֶעח. - פ:) שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ תּוֹלִין אוֹתוֹ בְּמִלְּקִיּוֹת כָּלֵל:

השרש התשיעי שאין ראוי למנות הלאוים והעשה אבל הדברים המוזהר מהם והמצווה בהם:

...

____. וזה כי אמרו (קדושים יט) לא תאכלו על הדם אמרו בפירושו (סנה' סג א ספרא) מנין לאוכל מבהמה קודם שתצא נפשה שהוא בלא תעשה ת"ל לא תאכלו על הדם, דבר אחר מנין לאוכל בשר קדשים קודם זריקת הדם שהוא בלא תעשה תלמוד לומר לא תאכלו על הדם לא תאכלו בשר ועדיין דם במזרק, רבי דוסא אומר מנין שאין מברין על הרוגי בית דין תלמוד לומר לא תאכלו על הדם, רבי עקיבה אומר מנין לסנהדרין שהרגו את הנפש שאין טועמים כלום כל אותו היום תלמוד לומר לא תאכלו על הדם, אמר רבי יוסי בר' חנינה אזהרה לבן סורר ומורה מנין תלמוד לומר לא תאכלו על הדם. הנה אלו חמשה ענינים כלם מוזהר מהם והם כלם נכללים תחת זה הלאו. ועוד אמרו (ברכות י ב) מנין שלא יטעום אדם כלום עד שיתפלל תלמוד לומר לא תאכלו על הדם לא תאכלו עד שתתפללו על דמכם. ()

(" ")
ודמיון זה הלאו גם כן כלומר לא תאכלו על הדם אמרו (קדושים יט) ולפני עור לא תתן מכשול כי הוא גם כן כולל ענינים רבים כמו שנבאר (ל"ת רצ"ט). וכן אמרו (משפטי' כג) לא תשא שמע שוא הנה הוא גם כן כולל ענינים רבים כמו שנבאר (ל"ת רפא).

, כפי מה שהשרשנו בזה השרש (עמ' קנט) שלא ילקה אחד שתי מלקיות משם אחד בשום פנים, וכשחייבו בבאור בכל ענין וענין מאותן הענינים העטופים שלוקין על כל אחד ואחד ושהוא כשעשאם כלם בבת אחת לוקה מלקיות הרבה ידענו בהכרח שהם שמות הרבה ויימנה כל ענין ביחוד. והנה אפשר שאזכור הלאוין מהן כלם אשר מזה המין, עד שיתבאר הענין המכוון תכלית הביאור. ()

()

. כלומר אמרו יתעלה (ס"פ תצא) לא תחסום שור בדישו שהוא לאו אחד (ריט) יזהיר מדבר אחד, וכבר ידעת שכבר התבאר בגמר סנהדרין (סג)

(א) אין לוקין על לאו שבכללות ולכן מאמר אביי הוא נדחה.

ושם (בפסחי') נאמר גם כן אמר

אביי אכל זג לוקה שתיים חרצן לוקה שתיים זג וחרצן לוקה שלש ורבי אמר אין לוקין על לאו שבכללות. רוצה אמרו (נשא ו) מכל אשר יעשה מגפן היין שיחשוב אביי שלוקין עליו.

()

(וכן כל לאוין שבאו באיסור כל היוצא מהגפן על הנזיר מצוה אחת מפני שהם כלם פרט כמו שהתבאר בגמרא) () (ל"ת צח) (תצא כג) (ל"ת נג). וכן אמרו (משפטי' כב) כל אלמנה ויתום לא תענון וכן אמרו (תצא כד) לא תטה משפט גר יתום וכן אמרו (ר"פ משפטי') שארה כסותה ועונתה לא יגרע, נמנה כל לאו מהם מצוה אחת (ל"ת רנו רפ רסב). כי כל אחד מאלו הלאוין הוא כאמרו אל תאכלו ממנו נא ובשל וכו' כל שאור וכל דבש בשוה אין הבדל ביניהם. וכן אמרו (תצא כג) לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב הוא לאו אחד (ל"ת ק). וכן אמרו (שמיני י) יין ושכר אל תשת בבואכם וכו' ולהבדיל ולהורות. כלומר הזהירו בלאו אחד (ל"ת עג) מהכנס למקדש או להורות בתורה והוא שתוי. וזה הוא החלק האחד מחלקי המין השני ממיני לאו שבכללות.

(ראה יב, ל"ת קמא - ג)

(ד ב, ה א)

מכדי כתיב ואכלת לפני י"י אלהיך

מעשר דגנך תירושך ויצהרך למה לי למכתב לא תוכל לאכול בשעריך וכי תימא ללאו אם כן לימא קרא לא תאכלם למה לי למהדר למכתבינהו כלהו שמע מינה לחלק.

...

העיקר התשיעי יגזור בו הרב ז"ל גזירות רבות והם לו מפתח גדול במנין המצות...

ומפורש אמרו בשני שלפסחים (כד א) והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל מה תלמוד לומר לא יאכל אם אינו עניין לגופו דאתי בקל וחומר ממעשר ומה מעשר הקל אמרה תורה ולא ביערתי ממנו בטמא בשר קדש חמור לא כל שכן וכי תימא אין מזהירין מן הדין היקשא הוא דכתיב לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגנך תירושך ויצהרך וגו' ומה ת"ל לא יאכל אם אינו עניין לגופו תנהו ענין לכל איסורין שבתורה והקשינו א"ל רבינא לרב אשי אימא לעבור עליו בשני לאוין לאו מי אמר אביי אכל פוטיטא לוקה ארבע נמלה לוקה חמש צרעה לוקה שש. רוצה לומר כי בדרך שאמר אביי בזו שלוקה ארבע וחמש מלקיות כאחד מפני שנכפלו הלאוין שנאמרו בו [אף כאן נומר / נאמר / שילקה שתיים] אחד לאו הבא בהיקש ממעשר ואחד לאו זה המיוחד בו.

כגון הלאוין האמורים בכלאי בגדים שאחד מהן בלבישה לא תלבש שעטנז (תצא כב ל"ת מב) והשני בהעלאה ובגד כלאים שעטנז לא יעלה עליך (קדושים יט על"ת קעט) ושניהם נדרשו. כגון זה לא ילקה אלא אחת מפני שבאו הלאוין לתשלום העניין, אמרו (ספרי) לבישה בכלל היתה ולמה יצאת להקיש אליה ולומר לך מה לבישה מיוחדת שהיא הנאת הגוף אף כל שהיא הנאת הגוף יצא דבר שאין בו הנאת הגוף. וכבר דרשו המניעות שבאו בדם ואמרו בגמר כרתות (ד ב) חמשה לאוין האמורים בדם למה אחד לדם חולין ואחד לדם קדשים ואחד לדם כיסוי ואחד לדם האיברים ואחד לדם התמצית. ואלמלא זה היינו מלקין האוכל דם חמש מלקיות. [ערמב"ן קסו:]

...

ושם [ל"ק קעט] באותו ענין פירש ואמר

שאם באו אלף לאוין מבוארים כולם בשרץ הארץ אינו לוקה עליו אלא מלקות אחד ואילו אמר שרץ הארץ לא תאכל שרץ הארץ לא תאכלו שרץ הארץ לא תאכל אלף פעמים לא יתחייב כי אם מלקות אחד. ובין שיהיו שניהם מיוחדים בדבר אחד או שיהיה האחד מיוחד בדבר והשני כולל אותו הדבר ואחר עמו לעולם אינו לוקה לדעתו על שם אחד אלא מלקות אחת. כגון זה הלאו אל תשקצו את נפשותיכם בכל השרץ השורץ שאם אכל שרץ הארץ לבדו או שרץ המים לבדו אין הרב מלקה אותו אלא אחת. והביא ראייה ואמר התראה אלו אשר נטעו זה השורש הנפסד יאמינו כי מי שילבש שעטנז ילקה שתיים מפני שבאו עליו שני לאוין לא ראיתם מעולם יחשבו זה וזה מבואר מאד עד אשר לא יעלם מן החרשים ומן האלמים. אלו דבריו [שם].

()

:

[]

כמו שאמרו בגמר ואלו טרפות (סג ב) למה נשנו בבהמות מפני השסועה ובעופות מפני הדאה. כי הוצרכו לתשלום עניין. וכן כל הלאוין שבאו בימים טובים (אמור כג פנחס כח - ט) כל מלאכת עבודה לא תעשו כולם באו בפרשיות שהן נשנות לצורך ולתלמודם באו ונשנה בהם הלאו הזה משום דברים שנתחדשו בהן ואין לוקין בהם אלא אחת [על"ת שכג - ט]:

[עמ' קסח]

...

ולא ימנה אל תאכלו ממנו נא מצוה

אחת ולא תאכלו מבושל מצוה אחרת. וראיתו [ע' קע - ב] ממה שאמרו בפסחים אמר אביי אכל נא לוקה שתיים מבושל לוקה שתיים נא ומבושל לוקה שלש ורבא אמר אין לוקין על לאו שבכללות איכא דאמרי חדא מיהא לקי כלומר כשאכל נא ומבושל

לוקה אחת ואיכא דאמרי חדא נמי לא לקי דלא מייחד לאויה כלאו דחסימה, כי זה הלאו המונע משני דברים נא ומבושל אין לוקין עליו. ואיתמר התם אמר אביי אכל זג לוקה שתיים וכו'. וכבר התבאר בגמר סנהדרין (סג א) אין לוקין על לאו שבכללות ולפיכך מאמר אביי הוא נדחה והאמת שהוא לוקה אחת בין שאכל מבושל או נא ומבושל לוקה אחת בלבד וכן בניזיר בזג ובחרצן.

()

_____ ואם כן למה אמר הרב כי האמת שלוקה הוא אחת. _____
 _____ והראיה בזה ששנו שם בפסחים (מא ב) ברייתא ת"ר אכל כזית נא מבעוד יום פטור
 כזית נא משחשיכה חייב, ואם כן היו מקשים ממנה למאן דאמר אפי' חדא לא לקי.

(קטו ב)

ושאלו לימא אביי ורבא בפלוגתא דרב יהודה ורב הונא קא מיפליגי וכו' ואם
 כדברי הרב שאומר כי דעת רבא שאם אכל נא ומבושל אינו לוקה אלא אחת

ועוד ששם שנו ברייתא מפורשת ואמרו בה תניא כוותיה דרב יהודה דרחים ורכב חייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ואם כן תיקשי לרבא דאמר שלא כזה שהוא לאו שבכללות אינו לוקה עליו שתיים או שהוא פטור לגמרי ובפירוש אמרו שם בדחיית זו השאלה אמר לך אביי אנא דאמרי אפילו לרב יהודה עד כאן לא קאמר רב יהודה התם אלא דכי נפש הוא חובל לא משמע לא לרחים ולא לרכב הילכך לשאר דברים הוא דאתא אבל הכא כי אם צלי אש למאי אתא ורבא אמר לך אנא דאמרי אפילו לרב הונא עד כאן לא קאמר רב הונא התם אלא דכי נפש הוא חובל יתירא הוא וכיון דיתירא הוא שדייה ארחיים ורכב אבל הכא כי אם צלי אש [לאו] יתירא הוא מיבעי ליה לכדתניא וכו'.

ובגמר נזירות (לח ב) מפורש עוד דאמרינן התם אמר אביי אכל חרצן לוקה

שתיים זג לוקה שתיים חרצן זג לוקה שלש רבא אמר אין לוקין על לאו שבכללות מתיב רב פפא אכל ענבים לחים ויבשים חרצנים זגין וסחט אשכולות שלענבים ושתה לוקה חמש אי הכי לילקי שש אחת מכל אשר יעשה מגפן היין עם הפרטים שבו מפני שלדעתם חמש מלקיות הם כדעת רבא שהוא מחייב מלקות על כל אחד ואחד מן הנפרטים בכתוב אבל לא על הלאו שבכללות. ועוד שנינו משנה שלימה וחייב על היין בפני עצמו ועל ענבים בפני עצמן ועל חרצנין בפני עצמן ועל זגין בפני עצמן.

שהכניסו בו אוכל מהבהמה קודם שתצא נפשה ואוכל בשר קדשים קודם זריקה וסנהדרין

שהרגו את הנפש שאסורין באכילה כל אותו היום. וכגון הלאו הנדרש כל שבקדש פסול ליתן ל"ת על אכילתו שנכנסין תחתיו טמא ויוצא ולן ונשחט בלילה ופיגול וזולתם הרבה עניינים חלוקין לגמרי. כמו שמוזכר בשני שלפסחים (כד א) ובשביעי שלסנהדרין (סג ב). וכן המגפף והמנשק לע"ז ומכבד ומרביץ לפניו אמרו שם שהוא לאו שבכללות ואין לוקין על אחד מהם. ואל תבין מהם מפני שהמעשים הללו משתנים שהרי שם אחד להם שכולם עבודה זרה הם. וזה דומה ללאו דנבלה ולא דלא תעשו כל מלאכה ביום טוב שהם הרבה מלאכות משונות המעשה והעניין ולוקין עליו כמו שמפורש בשלישי שלמכות (כא ב) ובפסחים (מז ב) ויום טוב (יב א - ב) וכן החורש בשביעית לדעת הדורש כך לא כל מלאכה שבשדך לוקה עליו כמו שמפורש בתחלת משקין (ג א). והטעם לכל אלו מפני שכל הנכללין בלאו שם אחד להם וכן המגפף והמנשק והסך והמלביש והמנעיל וזולתם עבודה שמים. אבל כוונתם באמרם שהוא לאו שבכללות מפני שהמניעה מהם בשלא כדרכה הוא מה שהזהיר ית' (ואתחנן ו) לא תלכו אחרי אלהים אחרים שנכנסים תחתיו עניינים שאמר הכתוב (שם) את י"י אלהיך תירא ואותו תעבוד ובשמו תשבע והזהיר שלא נלך אחר עבודה זרה באלו ולא בזולתם שלא לירא ממנה ולא לעבדה בשום כבוד בעולם כגון בגפוף ונשוק וזולתם אפילו שלא כדרכה ולא להשבע בשמה וגם יכנס בו שלא לשאל על העתידות ממנה ואם שמענו אותם משמה שלא נלך אחר עצתם וכגון זה לאו שבכללות הוא ואין לוקין עליו כלל:

"

"

. והראייה בזה מה שהביא הרב מגמר קדושין בענין אלמנה וגרושה וחללה זונה את אלה לא יקח כשם
 שחלוקה גרושה מזונה וחללה בכהן הדיוט כך חלוקה אלמנה מחללה זונה בכהן גדול

. וכן יתברר זה מן הסוגיא שבסוף פ' גיד הנשה (קב ב) ממאמרם שם אכל אבר מן החי

ובשר מן החי לר' יוחנן חייב שתיים לפי שלדעתו שלרבי יוחנן לא תאכל הנפש עם הבשר לאו לאבר מן החי ובשר בשדה טרפה לאו אחר לבשר מן החי לריש לקיש אינו חייב אלא אחת כי הוא שאמר לא תאכל הנפש עם הבשר הוא לאו אחד כולל שניהם כאלו אמר לא תאכל הנפש והבשר בעודם זה עם זה בשר מן החי ובשר מן הטרפה לר' יוחנן חייב אחת שלדעתו ובשר בשדה טרפה לאו כלל שניהם, שיעורו ובשר בשדה וטרפה לא תאכלו, לריש לקיש חייב שתיים.

:

. וכבר

אמרו בנזיר (לח ב) וענבים לחים ויבשים לא יאכל לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ומכאן אתה דן לכל איסורין שבנזיר לאייתוויי חמרא חדתא ועינבי.

. ()

. ונאמרו בסברתו של רבא

שני לשונות.

מפני שאין באכילתו ענין שיתחייב עליו

מלקות זולתי הנא והמבושל שפרטן הכתוב. לפי שהחי שהוא נכלל עמהם בזה כבר מיעטו אותו מן הפרט והצריכו הכלל לענין אחר כמו שמפורש בגמר מציעא (קטו ב).

שנאמרו בו גם כן

פרטים תחלה מיין ושכר יזיר חומץ יין וענבים לחים ויבשים והם שמות חלוקים ממה שדרשו לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ומכאן אתה דן לכל האיסורין שבנזיר מה כאן מין אחד והן שני שמות וחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו וכו' וחזר וכלל מכל אשר יעשה מגפן היין שהוא כולל אלו הנזכרים ודברים אחרים עמהם (נזיר שם)

"

. ולזה נתכוונו שתי הלשונות שבאו שם באכילת הפסח בדין לאו שבכללות ללמד

(נח ב) אמרו המעלה מדבש ומשאור על גבי המזבח

על כיוצא בזה.

אמר אביי לוקה משום שאור ולוקה משום דבש ולוקה משום עירובי שאור ולוקה משום עירובי דבש רבא אמר אין לוקין על לאו שבכללות. [קעב].

:

:

והענין מצריך אותי לצרף בכאן מה שאמרו בראשון שלתמורה (ז ב) המעלה איברי מומין לגבי המזבח רבא אמר לוקה משום הקטרת כולו ולוקה משום הקטרת מקצתו אביי אמר אין לוקין על לאו שבכללות.

()

"

" ["] "

. דכיון שלא באת לנו ברייתא אחרת או משנה באין לוקין על לאו שבכללות אם היה

כשאר הלאוין שבכללות היו דברי האומר אין לוקין עליו נדחין בכל מקום מן הברייתא הזו ודברי האומר לוקין עליו מתקיימין

. כבר הרווחנו בענין הזה והמשכנו בו הדבור לבאר הלכות סתומות. ומכלל הדברים נתבאר

שחשבונו של הרב בטל:

(רה"ל נזירות ופ"ה ה"ח ובמנין הקצר)
[' ']
()

. ואם כן כל הנפרטין בתורה אחד אחד ונזכרים בשמם נמנה עכ"פ ומבושל שתיים ואתנן ומחיר

כמו שעשה

ושאור ודבש וזולתם שתיים.

ואם בא העמוני על בת ישראל

במצות נ"ג.

ובא המואבי עליה בשתי התראות אף היא לוקה שתיים. שאפילו בשם אחד שנינו (נזיר מב. מכות כא א) אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת. ואם התרו בהן בתחלה על העמוני והמואבי שניהם פטורין על ביאה השנייה דהתראה תוך כדי דבור בעינן משום דאמרי אשתליין כדאיתמר בשלישי שלכתובות (לג א) ואי איפשר להיות איש אחד עמוני ומואבי. אבל המנין הזה כולו מנין בטעות. אבל האיסורין שלא הזכירו אלא בשם אחד נמנה כולם אחד כגון על הבאים בלא דלא תאכלו על הדם (ל"ת קצה) כי לשון התורה נתפוש במנין.

. והשריטה באמת מצוה אחת (מה) היא ולוקין על כל שריטה ושריטה מריבוי הכתוב וכמו שביאר

הרב (ע"ז פ"ב הי"ב). והחובל רחיים ורכב לוקה שתיים ואינן שתי מצות בחשבון (ל"ת רמב). וכן נמנה האוכל שרץ הארץ במניעה אחת (קעו) ושרץ העוף אחת (קעה) ואף על פי שבאו בכל אחד לאוין הרבה ולוקין בו מלקיות הרבה כמו שביארנו. ואיסורי הנזיר נמנה אחת לפי שכללה אותם התורה וכן הכונה אחת היא לאסור עליו כל היוצא מן הגפן. וכן במצות עשה אין הנפרטין בשם אחד נמנין שתיים. דכתיב כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך (מ"ע עט), וכתיב וכל מעשר בקר וצאן (מ"ע עח), וכן שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך (מ"ע קעו), וכן מאזני צדק אבני צדק איתת צדק הין צדק (מ"ע רח), ובמעשר עצמו הבאתו ואכילתו בירושלם מצוה (נוספות א) שנאמר ואכלת לפני י"י אלהיך מעשר דגנך ותירושך ויצהרך, ואין נמנין לאחד אחד.

() () ()

["]

(ז ב, הנ"ל קעו א - ב)

" " (ב"מ כב ב, וש"נ). (וגרסתו) []

" ' " ' " ' " ' "

[] () ,

" , וגם בהתראה אחת, ואמאי לא אמרינן הכי גם בתערובות חמץ למאן דמרבי תערובות מכל מחמצת דהוי לאו דחמץ לאו שבכללות, וכן למ"ד דלוקין על טעם כעיקר אלא וודאי הכל לאו אחד הוא, דע"י עירוב הוי כמו בפ"ע.

וכמו שביאר ,

דבריו ז"ל בפרק (ר"י) [י"ח] מהל' סנהדרין (ה"ג) וכן כתב לכל הני פלוגתא בנא ומבושל בפסח, בזג וחרצן בנזיר, ברחיים ורכב בלאו דלא יחבול, (ובנא ומבושל גבי פסח) (ה' איסורי מזבח פ"ה ה"א)

(ה' ק"פ פ"ח ה"ד), (ה' נזיר פ"ה ה"ח)

(ה' מלוה פ"ג ה"ג) , וכמש"כ בה' סנהדרין דיש מהן שלוקין שתיים ויש שלוקין אחת על

שתיים,

" ' " ' " ' " ' " [] () ;

, ובהדיא תני התם בפסחים (מ"א ע"ב) בברייתא דלוקה על נא ומבושל, וכן הא דפליגי בזג וחרצן א"א

לפרש פלוגתייהו בהאי שיטתא בזג וחרצן גופא, דלא א"ש א"ד (דוודאי) [דאחדא] נמי לא לקי, וכדגרסינן בפסחים סוף פ' כל שעה (שם) דהא תנן בהדיא בנזיר (ל"ד ע"ב) דאיכא מלקות על זה בפ"ע,

(" ")

(כל"ק) [בל"ק] ע"ש.

וגבי רחיים ורכב וודאי ליכא לפרש פלוגתא דרב הונא ורב יהודה שם אלא בלאו דכי נפש הוא חובל, דברחיים ורכב עצמן תנן שם בהדיא (ב"מ קט"ו ע"א) דחייב שתיים. והש"ס מדמי התם (שם ע"ב) פלוגתא דנא ומבושל דפליגי אביי ורבא ופלוגתא דר"ה ורב יהודה ברחיים ורכב,

[] ()